

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Сот приставдары жөнүндө

2016-жылдын 29-июнунда

Кыргыз Республикасынын Жогорку
Кенеші тарабынан кабыл алынган

1-глава. Жалпы жоболор

1-берене. Сот приставынын укуктук абалы

1. Сот приставы – мамлекеттик кызматта турган жана ага ушул Мыйзам менен жүктөлгөн милдеттерди аткаруучу кызмат адамы.

2. Сот приставы бийликтин өкүлү болуп саналат жана кызматтык милдеттерин аткарууда мамлекеттин коргоосунда турат.

3. Сот приставы кызматтык милдетин аткарууда форма кийимин кийет, анын бирдиктүү үлгүдөгү кызматтык ырастамасы жана жетону, айырмалоочу белгилери жана эмблемасы болот.

Форма кийиминин, кызматтык ырастамасынын, жетондун, айырмалоочу белгилердин жана эмблеманын үлгүлөрү жана сыпатталышы, ошондой эле аларды камсыз кылуу ченемдери жергиликтүү соттордун ишин уюштуруу, материалдык-техникалык жана башка камсыз кылуу боюнча ыйгарым укуктуу орган (мындан ары – ыйгарым укуктуу орган) тарабынан бекитилет.

4. Форма кийимин кийип жүрүү тартиби Кыргыз Республикасынын Башкы сот приставы (мындан ары – Башкы сот приставы) тарабынан бекитилет.

5. Сот приставы өзүнүн кызматтык милдеттерине ылайык кесиптик жана атайын даярдиктан өтөт, андан кийин ок атуучу табелдик жана электр куралдарыш сактоого жана алып жүрүүгө, атайын каражаттарды пайдаланууга укуктуу.

6. Башкы сот приставы, улук сот приставы, сот приставы атайын даярдиктан өткөндөн кийин кызматтык милдеттерин аткарууда ок атуучу куралдарды жана атайын каражаттарды сактоого жана алып жүрүүгө укуктуу, аларды колдонуу шарттары, тартиби жана чектери ушул Мыйзам жана башка тиешелүү мыйзамдар менен белгиленет.

7. Сот приставына Кыргыз Республикасынын мамлекеттик кызматчыларынын атайын класстык чендери ыйгарылат.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О судебных приставах

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики

29 июня 2016 года

Глава 1. Общие положения

Статья 1. Правовое положение судебного пристава

1. Судебный пристав - должностное лицо, состоящее на государственной службе и выполняющее возложенные на него настоящим Законом задачи.

2. Судебный пристав является представителем власти и при исполнении служебных обязанностей находится под защитой государства.

3. Судебный пристав при исполнении служебных обязанностей носит форменную одежду, имеет служебное удостоверение и жетон единого образца, знаки различия и эмблему.

Образцы и описание форменной одежды, служебного удостоверения, жетона, знаков различия и эмблемы, а также нормы их обеспечения утверждаются уполномоченным органом по организационному, материально-техническому и иному обеспечению деятельности местных судов (далее – уполномоченный орган).

4. Порядок ношения форменной одежды утверждается Главным судебным приставом Кыргызской Республики (далее - Главный судебный пристав).

5. Судебный пристав проходит профессиональную и специальную подготовку в соответствии со своими служебными обязанностями, после которой имеет право на хранение и ношение огнестрельного табельного и электрического оружия, использование специальных средств.

6. Главный судебный пристав, старший судебный пристав, судебный пристав при исполнении служебных обязанностей после прохождения специальной подготовки имеет право на хранение и ношение огнестрельного оружия и специальных средств, условия, порядок и пределы применения которых устанавливаются настоящим Законом и другими соответствующими законами.

7. Судебному приставу присваивается специальный классный чин государственных служащих Кыргызской Республики.

8. Сот приставынын ишин каржылоо республикалык бюджеттин эсебинен камсыз кылынат.

2-берене. Сот приставынын милдеттери

Сот приставына төмөнкүлөр боюнча милдеттер жүктөлөт:

1) сот жыйналышы убагында имаратта, залдарда жана жайларда, ошондой эле көчмө сот жыйналышы өткөрүлүп жаткан имараттарда жана жайларда коомдук тартипти камсыз кылуу жана сактоо;

2) процесстик иш-аракеттерди аткарууда сотко көмөктөшүү;

3) аткаруу иш-аракеттерин жасап жаткан учурда соттук аткаруучуларга көмөктошүү;

4) соттордун имараттарыш жана жайларыш, сот приставдары кызматынын имараттарын жана жайларын, ошондой эле көчмө сот жыйналышны өткөрүлүп жаткан имараттарды жана жайларды кайтарууну камсыз кылуу;

5) “Жазык сот өндүрүшүнө катышкан күбөлөрдүн, жабырлануучулардын жана башка катышуучулардын укуктарын коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамында каралган учурларды кошпогондо, судьяларды, сот арачыларын жана процесстин башка катышуучуларын кайтарууну, ошондой эле соттук аткаруучуларды жана аткаруу иш-аракеттерине катышкан адамдарды ушул иш-аракеттерди жасап жаткан мезгилде кайтарууну камсыз кылуу.

3-берене. Сот приставынын ишинин укуктук негизи

1. Сот приставы өз ишинде Кыргыз Республикасынын Конституциясын, ушул Мыйзамды жана башка мыйзамдарды, ошондой эле аларга ылайык кабыл алынган башка ченемдик укуктук актыларды жетекчиликке алат.

2. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик кызмат жөнүндө мыйзамдары сот приставына карата, анын кесиптик иши ушул Мыйзамда жөнгө салынбаган өлчөмдө жайылтылат.

4-берене. Сот приставынын кызмат ордуна дайындалуучу адамга коюлуучу талаптар

1. Төмөнкү жарандар сот приставы боло алат:

1) башка мамлекеттин жарандыгы жок Кыргыз Республикасынын жараны;

2) жыйырма бир жашка чыккандар;

3) жогорку билими барлар, ал эми улук жана Башкы сот приставы үчүн – жогорку юридикалык билими барлар;

4) өзүнүн иштиктүү жана жеке сапаттары, ошондой эле ден соолугу боюнча жүктөлгөн милдеттерди аткарууга жөндөмдүү, аскердик-врачтык комиссиядан жана атайын текшерүүдөн өткөндөр.

2. Сот приставынын кызмат ордуна төмөнкү адамдар дайындалбайт:

1) соттуулугу жоюлганына же алып салынганына карабастан, жазык кылмышы үчүн мурда соттолгондор;

8. Финансирование деятельности судебного пристава обеспечивается за счет республиканского бюджета.

Статья 2. Задачи судебного пристава

На судебного пристава возлагаются задачи по:

1) обеспечению и поддержанию общественного порядка в здании, залах и помещениях суда во время судебного заседания, а также в зданиях и помещениях, в которых проводятся выездные судебные заседания;

2) содействию суду в выполнении процессуальных действий;

3) содействию судебным исполнителям во время совершения исполнительных действий;

4) обеспечению охраны зданий и помещений судов, зданий и помещений службы судебных приставов, а также зданий и помещений, в которых проводятся выездные судебные заседания;

5) обеспечению охраны судей, присяжных заседателей и других участников процесса, а также охране судебных исполнителей и лиц, участвующих в исполнительных действиях, во время совершения этих действий, за исключением случаев, предусмотренных Законом Кыргызской Республики «О защите прав свидетелей, потерпевших и иных участников уголовного судопроизводства».

Статья 3. Правовая основа деятельности судебного пристава

1. Судебный пристав в своей деятельности руководствуется Конституцией Кыргызской Республики, настоящим Законом и другими законами, а также принятыми в соответствии с ними иными нормативными правовыми актами.

2. Законодательство о государственной службе Кыргызской Республики распространяется в отношении судебного пристава в той мере, в которой его профессиональная деятельность не урегулирована настоящим Законом.

Статья 4. Требования, предъявляемые к лицу, назначаемому на должность судебного пристава

1. Судебным приставом могут быть граждане:

1) Кыргызской Республики, не имеющие гражданства другого государства;

2) достигшие двадцатидвухлетнего возраста;

3) имеющие высшее образование, а для старшего и Главного судебных приставов - высшее юридическое образование;

4) способные по своим деловым и личным качествам, а также по состоянию здоровья исполнять возложенные на них обязанности, прошедшие военно-врачебную комиссию и специальную проверку.

2. На должность судебного пристава не может быть назначено лицо:

1) ранее судимое за уголовное преступление, независимо от того погашена или снята эта судимость;

2) в отношении которого осуществляется уголовное преследование либо уголовное преследование прекращено за истечением срока давности, в связи с отказом потерпевшего от частного и частно-публичного обвинения и (или) при достижении примирения с потерпевшим, вследствие акта об амнистии;

2) эскирүү мөөнөтү өтүп кеткендиги үчүн, жабырлануучунун жекече же жекече-ачык айыптоодон баш тартуусуна байланыштуу жана (же) жабырлануучу менен элдеңүүгө жетишилгенде, мунапыс жөнүндө актынын натыйжасында жазык куугунтугу жүзөгө ашырылып жатканга же жазык куугунтугу токтотулганга карата;

3) Кыргыз Республикасынын Куралдуу күчтөрүнүн жана башка аскер түзүлүштөрүнүн катарында аскердик кызматтан же запастагы офицерлердин программасы же болбосо үй-бүлөлүк абалынан улам келип чыккан негиздер боюнча альтернативдүү (аскерден тынкары) кызматтын программалары боюнча аскердик даярдыктан өтпөгөндөр (бул талаптар аялдарга жайылтылбайт);

4) мамлекеттик же муниципалдык кызматтан жана укук коргоо органдарындагы кызмат ордуна терс негиздер боюнча чыгарып салынгандар же бошотулгандар.

Талапкерге, анын туугандарына жана жакын байланыштарына тиешелүү маалыматтарды тактоо максатында улуттук коопсуздук, ички иштер, саламаттык сактоо органдарына жана башка мамлекеттик органдарга тиешелүү суроо-талаптарды жөнөтүү жолу менен атайын текшерүү жүргүзүлөт.

3. Кызмат ордуна киришүүдө сот приставы төмөнкүдөй мазмундагы ант берет:

“Мен, ..., Сот приставдарынын кызматынын катарына киришип жатып, Кыргызстандын элинин ишенимин актоо үчүн салтанаттуу түрдө ант беремин:

Кыргыз Республикасынын Конституциясын, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын милдеттүү түрдө сактоого;

жарандардын укуктарын, коомдун жана мамлекеттин кызыкчылыктарын ак ниеттүү коргоого;

кызматтык милдеттерди аткаруу менен байланышкан кыйынчылыктарды татыктуу көтөрүүгө;

тартипти, кызматтык өз ара мамилелердин белгиленген тартибин кыйшаюусуз сактоого;

мамлекеттик жана мыйзам менен корголуучу банка сырларды сактоого;

өзүмдүн кесиптик ар-намысымды урматтоого, сот приставдары кызматынын мыкты каада-салттарын сактоого жана өнүктүрүүгө.

Ушул антты бузгандыгым үчүн мыйзамда белгиленген жоопкерчиликти тартууга даярмын.

Кыргыз Республикасына кызмат кыламын, Мыйзамга кызмат кыламын!”.

4. Сот приставынын ант берүүсүнүн тартиби Башкы сот приставы тарабынан белгиленет.

Антты сактоо сот приставынын кызматтык тартибинин ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

5. Сот приставына Кыргыз Республикасынын мамлекеттик кызмат жөнүндө мыйзамдарында белгиленген чектөөлөр, тыюу салуулар жана милдеттер жайылтылат.

5-берене. Сот приставдары кызматынын ишин уюштуруу

1. Сот приставдары кызматынын бөлүмдөрү ыйгарым укуктуу орган тарабынан түзүлөт. Сот приставдары бийликтин сот бутагынын тутумундагы ыйгарым укуктуу органынын алдында турат.

3) не прошедшее военную службу в рядах Вооруженных Сил и других воинских формирований Кыргызской Республики либо военную подготовку по программе офицеров запаса или альтернативную (вневоинскую) службу по основаниям, вытекающим из семейного положения (данные требования не распространяются на женщин);

4) уволенное или освобожденное от занимаемой должности государственной или муниципальной службы и из правоохранительных органов по отрицательным основаниям.

В целях уточнения сведений, касающихся кандидата, его родственников и близких связей, проводится специальная проверка путем направления соответствующих запросов в органы национальной безопасности, внутренних дел, здравоохранения и иные государственные органы.

3. При вступлении в должность судебный пристав приносит присягу следующего содержания:

«Я, ..., вступая в ряды Службы судебных приставов, присягая на верность народу Кыргызстана, торжественно клянусь:

бесприкословно соблюдать Конституцию Кыргызской Республики, законы Кыргызской Республики;

честно защищать права граждан, интересы общества и государства;

достойно переносить трудности, связанные с исполнением служебных обязанностей;

неукоснительно соблюдать дисциплину, установленный порядок служебных взаимоотношений;

хранить государственную и иную охраняемую законом тайну;

дорожить своей профессиональной честью, беречь и развивать лучшие традиции Службы судебных приставов.

За нарушение данной клятвы готов нести установленную законодательством ответственность.

Служу Кыргызской Республике, служу Закону!».

4. Порядок приведения к присяге судебного пристава устанавливается Главным судебным приставом.

Соблюдение присяги является неотъемлемой частью служебной дисциплины судебного пристава.

5. На судебного пристава распространяются ограничения, запреты и обязанности, установленные законодательством Кыргызской Республики о государственной службе.

Статья 5. Организация деятельности службы судебных приставов

1. Подразделения службы судебных приставов образуются уполномоченным органом. Судебные приставы состоят при уполномоченном органе в системе судебной ветви власти.

2. Структуру и штатное расписание подразделений службы судебных приставов, в пределах установленной председателем Верховного суда Кыргызской Республики общей штатной численности государственных служащих уполномоченного органа,

2. Сот приставдары кызматынын бөлүмдөрүнүн түзүмүн жана штаттык ырааттамасын Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун төрагасы тарабынан белгиленген ыйгарым укуктуу органдын мамлекеттик кызматчыларынын жалпы штаттык санынын чегинде, Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңеши менен макулдашуу аркылуу ыйгарым укуктуу органдын жетекчиси бекитет.

3. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунда жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасында сот приставдарынын ишин уюштуруу бул соттордун ишинин өзгөчөлүгүн эске алуу менен аныкталат.

4. Жергиликтүү соттордо сот приставдарынын ишине уюштуруучулук жана усулдук жактан жетекчилик кылууну ыйгарым укуктуу орган жана анын аймактык органдары жүзөгө ашырат.

5. Ыйгарым укуктуу орган:

1) сот приставдарынын ишин уюштурат;

2) өзүнүн карамагында турган сот приставдары кызматынын ишин координациялоону жана контролдоону, ошондой эле ушул кызматтын иш чөйрөсүнө тиешелүү ченемдик укуктук актылардын долбоорлорун иштеп чыгуу боюнча функцияларды жүзөгө ашырат;

3) сот приставдарынын кадрларын окутат, алардын кесиптик жана атайын даярдыгын жогорулатат;

4) сот приставдарынын ишинин практикасын жалпылайт, ошонун негизинде усулдук сунуштамаларды иштеп чыгат;

5) сот приставдарынын ишин статистикалык эсепке алууну жүргүзөт;

6) башка мамлекеттик жана укук коргоо органдары менен өз ара аракеттенүүнү камсыз кылат;

7) сот приставдары кызматын материалдык-техникалык жактан камсыз кылууну ишке ашырат.

6. “Сот приставы” же “пристав” деген сөздөрдү жана алардын негизинде түзүлгөн сөз айкалыштарын сот приставдары кызматынын, анын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жана сот приставдары кызматынын кызмат адамдарынын аталыштарында, ошондой эле сот приставдары кызматынын ишин камсыз кылган уюмдардын, сот приставдарынын кесиптик бирликтеринин, алардын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жана кызмат адамдарынын аталыштарында гана колдонууга жол берилет.

6-берене. Сот приставынын кызмат ордуна дайындоо жана кызмат ордунан бошотуу тартиби

1. Башкы сот приставы кызмат ордуна Кыргыз Республикасынын Судьялар кеңеши менен макулдашылган ыйгарым укуктуу органдын жетекчисинин сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун төрагасы тарабынан дайындалат жана бошотулат.

Областтардын, Бишкек шаарынын улук сот приставдары кызмат ордуна Башкы сот приставынын сунушу боюнча ыйгарым укуктуу органдын жетекчиси тарабынан дайындалат жана бошотулат.

2. Аймактык бөлүмдөрдөгү (райондордогу, шаарлардагы жана райондор аралык түзүмдөрдөгү) улук сот приставдары, сот приставдарын кызмат ордуна Бишкек шаарынын жана тиешелүү областтардын улук сот приставдарынын сунушу боюнча Башкы сот приставы тарабынан дайындалат жана бошотулат.

утверждает руководитель уполномоченного органа по согласованию с Советом судей Кыргызской Республики.

3. Организация деятельности судебных приставов в Верховном суде Кыргызской Республики и Конституционной палате Верховного суда Кыргызской Республики определяется с учетом специфики деятельности этих судов.

4. Организационное и методическое руководство деятельностью судебных приставов в местных судах осуществляют уполномоченный орган и его территориальные органы.

5. Уполномоченный орган:

1) организует работу судебных приставов;

2) осуществляет координацию и контроль деятельности находящейся в его ведении службы судебных приставов, а также функции по разработке проектов нормативных правовых актов, относящихся к сфере деятельности этой службы;

3) занимается обучением кадров судебных приставов, повышением их профессиональной и специальной подготовки;

4) обобщает практику деятельности судебных приставов, вырабатывает на этой основе методические рекомендации;

5) занимается ведением статистического учета деятельности судебных приставов;

6) обеспечивает взаимодействие с другими государственными и правоохранительными органами;

7) осуществляет материально-техническое обеспечение службы судебных приставов.

6. Использование слов «судебный пристав» или «пристав» и образованных на их основе словосочетаний допускается только в наименованиях службы судебных приставов, ее структурных подразделений и должностных лиц службы судебных приставов, а также в наименованиях организаций, обеспечивающих деятельность службы судебных приставов, профессиональных союзов судебных приставов, их структурных подразделений и должностных лиц.

Статья 6. Порядок назначения на должность и освобождения от должности судебного пристава

1. Главный судебный пристав назначается на должность и освобождается от должности председателем Верховного суда Кыргызской Республики по представлению руководителя уполномоченного органа, согласованному с Советом судей Кыргызской Республики.

Старшие судебные приставы областей, города Бишкек назначаются и освобождаются от должности руководителем уполномоченного органа по представлению Главного судебного пристава.

2. Старшие судебные приставы, судебные приставы в территориальных подразделениях (районах, городах и межрайонных структурах) назначаются на должность и освобождаются от должности Главным судебным приставом по представлению старших судебных приставов города Бишкек и соответствующих областей.

2 глава. Сот приставдары кызматынын ишин уюштуруу боюнча ыйгарым укуктар

7-берене. Башкы сот приставынын ыйгарым укуктары

1. Башкы сот приставы ыйгарым укуктуу органдын жетекчисинин орун басары болуп саналат жана республиканын сот приставдары кызматын башкарат.

2. Башкы сот приставы :

1) сот приставдарына жүктөлгөн милдеттерди аткаруу боюнча сот приставдары кызматынын ишине жалпы жетекчиликти жана контролдоону жүзөгө ашырат;

2) сот приставдары кызматтарынын ишин уюштуруу маселелери боюнча буйруктарды, тескемелерди чыгарат;

3) өзүнүн компетенциясынын чегинде мамлекеттик жана муниципалдык органдар, анын ичинде укук коргоо органдары менен, ошондой эле эл аралык уюмдар жана менчигинин түрүнө карабастан башка уюмдар менен өз ара аракеттенүүнү жана ишти ведомстволор аралык координациялоону камсыз кылат, ушул максатта кеңеш берүүчү жана консультациялык органдарды түзүүгө, статистикалык жана башка зарыл маалыматтарды суратууга укуктуу;

4) сот приставдарына жүктөлгөн милдеттерди аткаруу үчүн зарыл болгон маалымат банкын түзүү жана жүргүзүү тартибин аныктайт;

5) ушул Мыйзамда, ошондой эле аларга ылайык кабыл алынган башка ченемдик укуктук актыларда, сот бийлик органдарынын ички ишинин маселелерин жөнгө салуучу актыларда каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

8-берене. Областтын жана Бишкек шаарынын, сот приставдар кызматынын бөлүмдөрүнүн улук сот приставынын ыйгарым укугу

1. Областтын жана Бишкек шаарынын улук сот приставы тиешелүү аймактарда сот приставдары кызматынын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн башкарат жана жетектейт.

2. Областтын жана Бишкек шаарынын улук сот приставы өз компетенциясынын чектеринде:

1) сот приставдарына жүктөлгөн милдеттерди аткаруу боюнча тиешелүү аймакта сот приставдар кызматынын бөлүмдөрүнүн ишине тикелей жетекчиликти, контролдоону жүзөгө ашырат жана алардын ишин уюштурат;

2) сот приставдарына жүктөлгөн милдеттерди аткаруу үчүн соттордун төрагалары, сот приставдары кызматынын бөлүмдөрүнүн улук сот приставдары менен өз ара аракеттенет;

3) сот приставдары кызматынын ишин уюштуруу маселелери боюнча буйруктарды, тескемелерди чыгарат;

4) сот приставдары кызматынын бөлүмүнүн улук сот приставнын, сот приставынын, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык келбеген чечимин же аракетин жокко чыгарууга же өзгөртүүгө укуктуу;

5) мамлекеттик жана муниципалдык органдардын, уюмдардын ишин ведомстволор аралык координациялоону камсыздайт, бул максаттарда кеңеш берүүчү жана

Глава 2. Полномочия по организации деятельности службы судебных приставов

Статья 7. Полномочия Главного судебного пристава

1. Главный судебный пристав является заместителем руководителя уполномоченного органа и возглавляет службу судебных приставов республики.

2. Главный судебный пристав:

1) осуществляет общее руководство и контроль за деятельностью службы судебных приставов по выполнению задач, возложенных на судебных приставов;

2) издает приказы, распоряжения по вопросам организации деятельности служб судебных приставов;

3) обеспечивает в пределах своей компетенции взаимодействие и межведомственную координацию деятельности с государственными и муниципальными органами, в том числе с правоохранительными, а также с международными и другими организациями любой формы собственности, имеет право в этих целях образовывать совещательные и консультативные органы, запрашивать статистическую и другую необходимую информацию;

4) определяет порядок формирования и ведения банка данных, необходимых для выполнения задач, возложенных на судебных приставов;

5) осуществляет иные полномочия, предусмотренные настоящим Законом, а также принятыми в соответствии с ним иными нормативными правовыми актами, актами, регулирующими вопросы внутренней деятельности органов судебной власти.

Статья 8. Полномочия старшего судебного пристава области и города Бишкек, подразделения службы судебных приставов

1. Старший судебный пристав области и города Бишкек возглавляет и руководит всеми структурными подразделениями службы судебных приставов на соответствующей территории.

2. Старший судебный пристав области и города Бишкек в пределах своей компетенции:

1) осуществляет непосредственное руководство, контроль и организацию работы подразделений службы судебных приставов на соответствующей территории по выполнению задач, возложенных на судебных приставов;

2) взаимодействует с председателями судов, старшими судебными приставами подразделений службы судебных приставов для выполнения задач, возложенных на судебных приставов;

3) издает приказы, распоряжения по вопросам организации деятельности служб судебных приставов;

4) имеет право отменить или изменить не соответствующее требованиям законодательства Кыргызской Республики решение или действие старшего судебного пристава подразделения службы судебных приставов, судебного пристава;

5) обеспечивает межведомственную координацию деятельности государственных и муниципальных органов, организаций, имеет право в этих целях образовывать совещательные и консультативные органы, запрашивать статистическую и другую необходимую информацию;

консультациялык органдарды түзүүгө, статистикалык жана башка зарыл маалыматтарды сурап алууга укуктуу;

6) ушул Мыйзамда, аткаруу өндүрүшүн жөнгө салган мыйзамда, ошондой эле аларга ылайык кабыл алынган башка ченемдик укуктук актыларда, сот бийлигинин органдарынын ички иштеринин маселелерин жөнгө салган актыларда каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

3. Сот приставдары кызматынын бөлүмүнүн улук сот приставы сот приставдарынын тиешелүү (райондук, шаардык, райондор аралык) кызматтарын жетектейт.

4. Сот приставдары кызматынын бөлүмүнүн улук сот приставы өз компетенциясынын чектеринде:

- 1) сот приставдары кызматынын бөлүмүнүн ишин уюштурат;
- 2) сот приставдарына жүктөлгөн милдеттерди аткаруу боюнча сот приставдарынын баш ийүүсүндөгү иштерди уюштурат жана контролдойт;
- 3) соттун имараттарын, жайларын күнү-түнү күзөтүү жөнүндө чечим кабыл алынган учурда ушундай күзөттү уюштурат;
- 4) сот приставдарына жүктөлгөн милдеттерди аткаруу үчүн соттордун төрагалары менен өз ара аракеттенет;
- 5) республиканын жана тиешелүү аймактардын сот приставдары кызматынын имараттарын, жайларын күзөтүү боюнча иштерди уюштурат;
- 6) сот приставдары кызматынын бөлүмдөрүнүн ишин уюштуруу маселелери боюнча буйруктарды жана тескемелерди чыгарат;
- 7) сот приставдары кызматынын бөлүмүнүн кызмат адамынын (сот приставынын) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык келбеген чечимин жокко чыгарууга же өзгөртүүгө укуктуу;
- 8) сот приставдары кызматынын бөлүмдөрүнүн убактылуу тескөөсүнө келип түшкөн каражаттардын (сот приставдары кызматынын бөлүмдөрүнүн депозиттик эсептерин) эсепке алуу боюнча аныш эсебинде болгон акча каражаттарынын тескөөчүсү болуп саналат;
- 9) зарыл болгон учурда сот приставынын милдеттерин аткарат;
- 10) соттук аткаруучуларга көмөк көрсөтөт;
- 11) ушул Мыйзамда, аткаруу өндүрүшүн жөнгө салган мыйзамда, ошондой эле аларга ылайык кабыл алынган башка ченемдик укуктук актыларда каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

3-глава. Сот приставынын милдеттери жана укуктары

9-берене. Сот приставынын милдеттери жана укуктары

1. Сот приставы төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) сотто, ал эми айрым процесстик иш-аракеттерди аткарууда соттун имаратынан, жайынан тышкары жерде судьялардын, сот арачыларынын жана сот процессинин башка катышуучуларынын коопсуздугун камсыз кылууга;

6) осуществляет иные полномочия, предусмотренные настоящим Законом, законом, регулирующим исполнительное производство, а также принятыми в соответствии с ними иными нормативными правовыми актами, актами, регулирующими вопросы внутренней деятельности органов судебной власти.

3. Старший судебный пристав подразделения службы судебных приставов возглавляет соответствующие (районные, городские, межрайонные) службы судебных приставов.

4. Старший судебный пристав подразделения службы судебных приставов в пределах своей компетенции:

- 1) организует работу подразделения службы судебных приставов;
- 2) организует и контролирует деятельность находящихся в его подчинении судебных приставов по выполнению задач, возложенных на судебных приставов;
- 3) в случае принятия решения об охране здания, помещений суда в круглосуточном режиме организует такую охрану;
- 4) взаимодействует с председателями судов для выполнения задач, возложенных на судебных приставов;
- 5) организует работу по охране здания и помещений службы судебных приставов республики и на соответствующей территории;
- 6) издает приказы и распоряжения по вопросам организации деятельности подразделения службы судебных приставов;
- 7) имеет право отменить или изменить не соответствующее требованиям законодательства Кыргызской Республики решение должностного лица (судебного пристава) подразделения службы судебных приставов;
- 8) является распорядителем денежных средств, находящихся на счете по учету средств, поступающих во временное распоряжение подразделения службы судебных приставов (депозитный счет подразделения службы судебных приставов);
- 9) в случае необходимости исполняет обязанности судебного пристава;
- 10) оказывает содействие судебным исполнителям;
- 11) осуществляет иные полномочия, предусмотренные настоящим Законом, законом, регулирующим исполнительное производство, а также принятыми в соответствии с ними иными нормативными правовыми актами.

Глава 3. Обязанности и права судебного пристава

Статья 9. Обязанности и права судебного пристава

1. Судебный пристав обязан:

- 1) обеспечивать в суде, а при выполнении отдельных процессуальных действий - вне здания, помещений суда безопасность судей, присяжных заседателей и иных участников судебного процесса;
- 2) обеспечивать по поручению судьи безопасность доставки уголовного, гражданского и иного дела и материалов, а также вещественных доказательств;
- 3) поддерживать общественный порядок в здании, помещениях суда, а также в зданиях и помещениях, в которых проводятся выездные судебные заседания;

2) судьянын тапшырмасы боюнча жазык, жарандык жана башка иштерди жана материалдарды, ошондой эле буюм далилдерин жеткирүүнүн коопсуздугун камсыз кылууга;

3) соттордун имаратында, жайларында, ошондой эле көчмө сот жыйналышы өткөрүлүп жаткан имараттарда жана жайларда коомдук тартипти сактоого;

4) соттун имаратында, жайларында, ошондой эле көчмө жыйналып өткөрүлүп жаткан имараттарда жана жайларда ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдарга ары-бери жүрүүгө көмөк көрсөтүүгө;

5) соттун төрагасынын, сот жыйналышында төрагалык кылган судьянын коомдук тартипти камсыз кылуу боюнча тескемесин аткарууга;

6) соттун жана сот приставдары кызматынын имаратын, жайларын кайтарууну жүзөгө ашырууга;

7) чечим кабыл алынган учурда кызматтык милдеттерин аткарууда соттук аткаруучулардын жана ыйгарым укуктуу органдын башка кызмат адамдарынын коопсуздугун камсыз кылууга;

8) кызматтык милдеттерин аткарууда кылмыштардын жана укук бузуулардын алдын алууга жана бөгөт коюуга, укук бузуулар жөнүндө протокол түзүүгө, ал эми зарыл болгон учурда укук бузуучуларды кармоого жана ички иштер органдарына өткөрүп берүүгө;

9) камакка алынган адамдарды коштоону жана (же) кайтарууну жүзөгө ашырган ички иштер органдарынын кызматкерлери, аскер бөлүктөрүнүн (бөлүмдөрдүн) аскер кызматчылары жана башка адамдар менен кайтарылуучу адамдарды кайтаруу жана алардын коопсуздук маселелери боюнча өз ара аракеттенүүгө;

10) мамлекеттик жана мыйзам менен корголуучу башка сырларды сактоого, ошондой эле кызматтык милдеттерди аткарууга байланыштуу аларга белгилүү болгон, жарандардын жеке турмушуна, кадыр-баркына жана ар намысына тиешелүү маалыматтарды, башка купуя маалыматтарды жарыя кылбоого;

11) кесиптик жана атайын даярдыктан, аскердик-врачтык комиссиядан, ошондой эле күчтү, атайыш каражаттарды жана ок атуучу куралдарды колдонууга байланышкан шарттарда иш-аракеттерге жарамдуулугун ырастаган мезгилдүү текшерүүдөн (жылына бир жолудан кем эмес) өтүүгө;

12) ушул Мыйзамда, мамлекеттик кызмат жөнүндө мыйзамдарда, ошондой эле аларга ылайык кабыл алынган ченемдик укуктук актыларда, сот бийлик органдарынын ички ишинин маселелерин жөнгө салуучу актыларда каралган башка милдеттерди жүзөгө ашырууга.

2. Сот приставы өзүнүн компетенциясынын чегинде төмөнкүлөргө укуктуу:

1) жарандардан жана кызмат адамдарынан коомдук тартипти сакташын, укук бузууларды жана иш-аракеттерди токтотушун талап кылууга; мыйзамдуу талаптарды аткарбаган учурда ушул Мыйзамда каралган мажбурлоо жана бөгөт коюу чараларын колдонууга;

2) аткаруу аракеттерин көрүүдө коопсуздукту камсыз кылуу максатында аткаруу өндүрүшүн жөнгө салган мыйзамда каралган учурларда жана тартипте соттук аткаруучу менен бирдикте аймактарга, жайларга кирүүгө;

3) соттордун имараттарында, жайларында, көчмө сот жыйналышы өткөрүлүп жаткан имараттарда жана жайларда, сот приставдары кызматынын имараттарында жана

4) оказывать содействие лицам с ограниченными возможностями здоровья по передвижению в здании, помещениях суда, а также в зданиях и помещениях, в которых проводятся выездные заседания;

5) выполнять распоряжения председателя суда, председательствующего в судебном заседании судьи по обеспечению общественного порядка;

6) осуществлять охрану здания, помещений суда и службы судебных приставов;

7) в случае принятия решения обеспечивать безопасность судебных исполнителей и иных должностных лиц уполномоченного органа при исполнении служебных обязанностей;

8) при исполнении служебных обязанностей предупреждать и пресекать преступления и правонарушения, составлять протоколы о правонарушениях, а в случае необходимости задерживать и передавать правонарушителей в органы внутренних дел;

9) взаимодействовать с сотрудниками органов внутренних дел, военнослужащими воинских частей (подразделений) и иными лицами, осуществляющими конвоирование и (или) охрану лиц, содержащихся под стражей, по вопросам охраны и безопасности конвоируемых лиц;

10) хранить государственную и иную охраняемую законом тайну, а также не разглашать ставшие известными ему в связи с исполнением должностных обязанностей сведения, затрагивающие частную жизнь, честь и достоинство граждан, другую конфиденциальную информацию;

11) проходить профессиональную и специальную подготовку, военно-врачебную комиссию, а также периодическую проверку (не реже одного раза в год) на пригодность к действиям в условиях, связанных с применением физической силы, специальных средств и огнестрельного оружия;

12) осуществлять иные обязанности, предусмотренные настоящим Законом, законодательством о государственной службе, а также принятыми в соответствии с ними иными нормативными правовыми актами, актами, регулирующими вопросы внутренней деятельности органов судебной власти.

2. Судебный пристав в пределах своей компетенции имеет право:

1) требовать от граждан и должностных лиц соблюдения общественного порядка, прекращения правонарушений и действий; в случае невыполнения законных требований применять предусмотренные настоящим Законом меры принуждения и пресечения;

2) в целях обеспечения безопасности при совершении исполнительных действий входить на территории, в помещения совместно с судебным исполнителем в случаях и порядке, которые предусмотрены законом, регулирующим исполнительное производство;

3) проверять документы, удостоверяющие личность, у лиц, находящихся в зданиях, помещениях судов, зданиях и помещениях, в которых проводятся выездные судебные заседания, зданиях и помещениях службы судебных приставов;

4) в порядке, предусмотренном законодательством Кыргызской Республики, осуществлять личный досмотр лиц, находящихся в зданиях, помещениях судов, зданиях и помещениях, в которых проводятся выездные судебные заседания, зданиях и помещениях службы судебных приставов, а также досмотр находящихся при них вещей на наличие оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ, взрывных устройств, наркотических средств или психотропных веществ и иных представляющих угрозу безопасности предметов, веществ и средств;

жайларында болгон адамдардын инсандыгын күбөлөндүрүүчү документтерин текшерүүгө;

4) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган тартипте соттордун имараттарында, жайларында, көчмө сот жыйналышы өткөрүлүп жаткан имараттарда жана жайларда, сот приставдары кызматынын имараттарында жана жайларында болгон адамдарды жеке карап чыгууга, ошондой эле алардын жанындагы буюмдарында курал-жарактын, ок-дарылардын, жарылуучу заттардын, жарылуучу түзүлүштөрдүн, баңги каражаттарынын же психотроптук заттардын жана коопсуздукка коркунуч туудуруучу башка буюмдардын, заттардын жана каражаттардын бар-жогун карап чыгууга;

5) соттун имаратына, жайларына, көчмө сот жыйналышы өткөрүлүп жаткан имаратка жана жайларга, сот приставдары кызматынын имараттарына жана жайларына жеке текшерип кароодон баш тарткан адамдарды, ошондой эле жанында коопсуздукка коркунуч туудурган буюмдарды, заттарды жана каражаттарды алып жүргөн адамдарды киргизбөөгө, ушундай буюмдарды, заттарды жана каражаттарды алып коюуга, көрсөтүлгөн адамдарды кармоого жана аларды ички иштер органдарына өткөрүп берүүгө;

6) административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча өндүрүш жүргүзүүдө мыйзамдуулукту камсыз кылуу чараларын көрүүгө жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча өндүрүштү Кыргыз Республикасынын административдик укук бузуулар жөнүндө мыйзамдарында каралган тартипте жүзөгө ашырууга;

7) кызматтык милдеттерин аткарууда ички иштер органдарынын, коопсуздук кызмат органдарынын, калкты жана аймактарды өзгөчө кырдаалдардан сактоо жаатындагы ыйгарым укуктуу органдардын, мамлекеттик бийликтин башка органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызматкерлерине, ошондой эле аскер кызматкерлерине көмөктөшүүнү сурап кайрылууга;

8) ушул Мыйзамда каралган учурларда жана тартипте күчтүү, атайын каражаттарды жана ок атуучу куралдарды колдонууга.

3. Сот приставы өзүнө берилген укуктарды мыйзамга ылайык колдонууга жана өз ишинде жарандарды, кызмат адамдарынын жана уюмдардын укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын басмырлоого жол бербөөгө милдеттүү.

10-берене. Мажбурлоо жана бөгөт коюу чаралары

Сот приставдары колдоно турган мажбурлоо жана бөгөт коюу чараларына төмөнкүлөр кирет:

- 1) укукка каршы жосундарды токтотуу жөнүндө талап;
- 2) укукка каршы аракеттерге жол бербөө жөнүндө эскертүү;
- 3) инсандыгын тастыктаган документтерди текшерүү;
- 4) жарандардын буюмдарын карап чыгууга жана өзүн карап чыгууга;
- 5) кылмыш жасоонун куралы же административдик укук бузуунун тикелей объектиси болгон предметти алып коюу;
- 6) судьялардын, сот арачыларынын, сот жыйналышынын катыпнуучуларынын, соттун аппаратынын кызматкерлеринин жана жарандарды ден соолугун, өмүрүн, мүлкүн коргоо максатында тартип бузгандарды сот жыйналышында төрагалык кылуучунун же тиешелүү соттун төрагасынын тескемеси боюнча сот жыйналышынын залынан, соттун имаратынан же жайынан чыгарып салуу;

5) не допускать в здание, помещения суда, здания и помещения, в которых проводятся выездные судебные заседания, здания и помещения службы судебных приставов лиц, отказавшихся от производства личного досмотра, а также лиц, имеющих при себе предметы, вещества и средства, представляющие угрозу безопасности; производить изъятие таких предметов, веществ и средств; задерживать указанных лиц и передавать их в органы внутренних дел;

6) применять меры обеспечения законности при производстве по делам об административном правонарушении и осуществлять производство по делам об административных правонарушениях в порядке, предусмотренном законодательством Кыргызской Республики об административных правонарушениях;

7) при исполнении служебных обязанностей обращаться за содействием к сотрудникам органов внутренних дел, органов службы безопасности, органов, уполномоченных в области защиты населения и территорий от чрезвычайных ситуаций, иных органов государственной власти, органов местного самоуправления, а также к военнослужащим;

8) применять физическую силу, специальные средства и огнестрельное оружие в случаях и порядке, которые предусмотрены настоящим Законом.

3. Судебный пристав обязан использовать предоставленные ему права в соответствии с законом и не допускать в своей деятельности ущемления прав и законных интересов граждан, должностных лиц и организаций.

Статья 10. Меры принуждения и пресечения

К мерам принуждения и пресечения, применяемым судебным приставом, относятся:

- 1) требование о прекращении противоправного деяния;
- 2) предупреждение о недопущении противоправного действия;
- 3) проверка документов, удостоверяющих личность;
- 4) досмотр вещей и личный досмотр граждан;
- 5) изъятие предмета, ставшего орудием совершения или непосредственным объектом административного правонарушения;
- 6) в целях защиты здоровья, жизни, имущества судей, присяжных заседателей, участников судебного заседания, работников аппарата суда и граждан по распоряжению председательствующего на судебном заседании или председателя соответствующего суда выдворять из зала судебного заседания, здания или помещения суда нарушителей;
- 7) непосредственное физическое воздействие;
- 8) применение специальных средств (резиновых палок, слезоточивого газа, наручников и т.п.) для пресечения массовых беспорядков и групповых действий, нарушающих установленный порядок и работу суда;
- 9) в исключительных случаях - временное возмездное изъятие у граждан и организаций независимо от организационно-правовых форм и форм собственности оружия, боеприпасов, ядовитых веществ;
- 10) административное задержание лица, совершившего административное правонарушение;
- 11) иные меры принуждения и пресечения, не противоречащие закону.

7) тикелей күч колдонуу;

8) соттун белгиленген тартибин жана ишин бузган массалык тартипсиздиктерди жана топтошкон аракеттерди болтурбоо үчүн атайын каражаттарды (желим таяктарды, көздөн жаш агызуучу газды, кол кишендерди жана ушул сыяктууларды) колдонуу;

9) өзгөчө учурларда уюштуруу-укуктук түрүнө жана менчигинин түрүнө карабастан, жарандардан жана уюмдардан куралдарды, ок-дарыларды, уулуу заттарды кайра берүү үчүн убактылуу алын коюу;

10) административдик укуктарды бузган адамдарды административдик кармоо;

11) мыйзамга каршы келбеген башка мажбурлоо жана бөгөт коюу чаралары.

11-берене. Сот приставынын талаптарынын милдеттүүлүгү

1. Сот приставынын мыйзамдуу талаптары Кыргыз Республикасынын аймагында бардык жеке жана юридикалык жактардын, ошондой эле кызмат адамдарынын, органдардын жана уюмдардын аткаруусу үчүн милдеттүү.

2. Сот приставынын мыйзамдуу талаптарын аткарбоо, кордоо, каршылык көрсөтүү, коркутуп-үркүтүү, анын өмүрүнө, ден соолугуна кол салуу, ар-намысына жана кадыр-баркына иек келтирүү, ага жүктөлгөн милдеттерди аткарууга тоскоолдук кылуучу башка аракеттер, ошондой эле сот приставынын кызматтык милдетин аткаруусуна байланыштуу сот приставынын үй-бүлө мүчөлөрүнө жана жакын туугандарына кол салуу мыйзамда белгиленген жоопкерчиликке алып келет.

3. Сот приставы кызматтык милдеттерин аткарышы үчүн зарыл болгон көлөмдөгү маалыматтар, анын ичинде жеке маалыматтар сот приставдарынын талабы боюнча оозеки же маалымкат, документтер жана алардын көчүрмөлөрү түрүндө, же электрондук алып жүрүүчүдө маалыматты коргоо үчүн уюштуруу жана техникалык чараларды колдонуу менен, акысыз жана ал белгилеген мөөнөттө берилет.

4. Ушул берененин 3-бөлүгүндө каралган маалыматты бербөө же анык эмес маалымат берүү, ошондой эле сот приставынын кызматтык милдеттерин аткарышына тоскоолдук кылган иш-аракеттер мыйзамда белгиленген жоопкерчиликке алып келет.

12-берене. Күчтү, атайын каражаттарды жана ок атуучу куралдарды колдонуу шарттары жана чектери

1. Эгерде зомбулук көрсөтпөөчү башка чаралар өзүнө жүктөлгөн милдеттерди аткарууну камсыз кыла албаса, сот приставы күчтү, атайын каражаттарды жана ок атуучу куралдарды колдонууга укуктуу.

2. Сот приставын ок атуучу курал менен камсыз кылуу тартиби, сот приставдарынын куралдануусунда турган ок атуучу куралдардын түрлөрүнүн, анын ок-дарыларынын жана атайын каражаттардын тизмеси Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленген тартипте аныкталат.

3. Күчтү, атайын каражаттарды жана ок атуучу куралдарды колдонууда сот приставы төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) аларды колдонууну кечендетүү судьянын, сот арачысынын, соттук аткаруучунун, сот приставынын же болбосо башка жарандардын өмүрүнө жана саламаттыгына түздөн-түз коркунуч келтирген, башка оор кесепеттерге алып келипи мүмкүн болгон же түзүлгөн кырдаалда мындай эскертүү мүмкүн болбогон учурларды кошпогондо, аларды колдоно тургандыгы жөнүндө эскертүүгө, мындай учурда күч,

Статья 11. Обязательность требований судебного пристава

1. Законные требования судебного пристава обязательны для выполнения всеми физическими и юридическими, а также должностными лицами, органами и организациями на территории Кыргызской Республики.

2. Невыполнение законных требований судебного пристава, оскорбление, сопротивление, угроза насилием или посягательство на его жизнь, здоровье, честь и достоинство, другие действия, препятствующие выполнению возложенных на него обязанностей, а также любое посягательство на членов семьи и близких родственников судебного пристава в связи с выполнением судебным приставом служебного долга влекут установленную законом ответственность.

3. Информация, в том числе персональные данные, в объеме, необходимом для исполнения судебным приставом служебных обязанностей предоставляется по требованию судебного пристава устно или в виде справок, документов и их копий, *или* на электронном носителе с использованием в случае необходимости организационных и технических мер для защиты информации, безвозмездно и в установленный им срок.

4. Непредоставление информации, предусмотренной частью 3 настоящей статьи, или предоставление недостоверной информации, а также действия, препятствующие исполнению служебных обязанностей судебным приставом, влекут установленную законом ответственность.

Статья 12. Условия и пределы применения физической силы, специальных средств и огнестрельного оружия

1. Судебный пристав имеет право применять физическую силу, специальные средства и огнестрельное оружие, если иные ненасильственные меры не обеспечили исполнения возложенных на него обязанностей.

2. Порядок обеспечения судебного пристава огнестрельным оружием, перечень видов огнестрельного оружия, боеприпасов к нему и специальных средств, состоящих на вооружении судебных приставов, определяются в порядке, установленном Правительством Кыргызской Республики.

3. При применении физической силы, специальных средств и огнестрельного оружия судебный пристав обязан:

1) предупредить о намерении применить их, предоставив при этом лицам, в отношении которых предполагается применить физическую силу, специальные средства и огнестрельное оружие, достаточно времени для выполнения своих требований, за исключением тех случаев, когда промедление создает непосредственную опасность жизни и здоровью судьи, присяжного заседателя, судебного исполнителя, судебного пристава либо других граждан, может повлечь иные тяжкие последствия или когда в создавшейся обстановке такое предупреждение является невозможным;

2) обеспечить оказание первой помощи лицам, получившим ранения или иные телесные повреждения.

4. Во всех случаях применения физической силы, специальных средств и огнестрельного оружия судебный пристав в течение 2 часов с момента их применения сообщает старшему судебному приставу и председателю соответствующего суда.

5. Во всех случаях применения физической силы, специальных средств и огнестрельного оружия старший судебный пристав в течение 24 часов с момента их

атайын каражаттар жана ок атуучу курал колдонулганы жаткан адамга өзү койгон талаптарды аткарышы үчүн жетништүү убакыт бериши керек;

2) жаракат алган же банка залал келтирилген адамдарга алгачкы жардам көрсөтүүнү камсыз кылууга.

4. Күч, атайын каражаттар жана ок атуучу куралдар колдонулган бардык учурларда сот приставы аларды колдонгон учурдан тартып 2 сааттын ичинде улук сот приставына жана тиешелүү соттун төрагасына билдирет.

5. Күч, атайын каражаттар жана ок атуучу куралдар колдонулган бардык учурларда улук сот приставы аларды колдонгон учурдан тартып 24 сааттын ичинде прокурорго жазуу жүзүндө билдирет, ал эми эмнени (күч, атайын каражат же ок атуучу курал) колдонгондугуна карабастан, өлүмгө, жаракат алууга алып келген же башка көрүнүп турган башка залал келтирилген учурда, андан тышкары туугандарына билдирет.

6. Күч же курал менен каршылык көрсөткөн, жарандардын өмүрүнө жана саламаттыгына коркунуч туудурган топтук же куралдуу кол салган учурларды кошпогондо, зомбулуксуз мүнөздөгү мыйзамсыз иш-аракеттерди жасаган адамдарга, ошондой эле кош бойлуу экендиги байкалган аялдарга, майынтуулугунунун белгилери ачык көрүнгөн адамдарга жана сот приставына жаш курагы белгилүү болгон жашы жете электерге карата күчтүү, атайын каражаттарды жана ок атуучу куралдарды колдонууга тыюу салынат.

13-берене. Күч колдонуу

Сот приставы кылмыштардын жана башка укук бузуулардын алдын алуу жана ага бөгөт коюу, аларды жасаган адамдарды кармоо же сот актысына ылайык адамдарды кармоо, өзүн коргоо же сот приставынын мыйзамдуу талаптарына каршы аракеттерди болтурбоо үчүн күчтүү, анын ичинде атайын кол менен кармашуунун атайын күжүрмөн ыкмаларын жана жардамчы каражаттарды колдоно алат.

14-берене. Атайын каражаттарды колдонуу

Сот приставы төмөнкүлөр үчүн атайын каражаттарды колдоно алат:

- 1) имараттын ичиндеги судьяларга, сот арачыларына, сот процессинин катышуучуларына, жарандарга кол салууга кайра сокку берүү;
- 2) өз кызматтык милдеттерин аткарууга байланыштуу сот приставына көрсөтүлгөн каршылыкты же ага же болбосо соттук аткаруучуга кол салууга бөгөт коюу;
- 3) өмүргө, ден соолукка же менчикке каршы кылмыш жасаган же укук бузган адамды кармоо;
- 4) кармалган адамдарды ички иштер органдарына жеткирүү.

15-берене. Ок атуучу куралды колдонуу

1. Сот приставы төмөнкүлөр үчүн ок атуучу куралды колдоно алат:

- 1) судьялардын, сот арачыларынын, сот процессинин катышуучуларынын, ошондой эле жарандардын, соттук аткаруучулардын жана сот приставдарынын өмүрүнө жана саламаттыгына коркунуч келгенде, аларга кол салууга кайра сокку берүү;

применения в письменной форме сообщает прокурору, а в случае причинения смерти, ранения или иного видимого телесного повреждения, независимо, что было применено (физическая сила, специальные средства или огнестрельное оружие), кроме того, уведомляет родственников.

6. Запрещается применять физическую силу, специальные средства и огнестрельное оружие в отношении лиц, совершивших незаконные действия ненасильственного характера, а также женщин с видимыми признаками беременности, лиц с явными признаками инвалидности и несовершеннолетних, когда их возраст очевиден или известен судебному приставу, за исключением случаев оказания ими физического или вооруженного сопротивления, совершения группового или вооруженного нападения, угрожающего жизни и здоровью граждан.

Статья 13. Применение физической силы

Судебный пристав может применять физическую силу, в том числе специальные боевые приемы рукопашного боя и подручные средства, для предотвращения и пресечения преступлений и других правонарушений, задержания лиц, их совершивших, либо задержания лиц в соответствии с судебным актом, самообороны или преодоления противодействия законным требованиям судебного пристава.

Статья 14. Применение специальных средств

Судебный пристав может применять специальные средства для:

- 1) отражения нападения на судей, присяжных заседателей, участников судебного процесса, граждан, находящихся в помещениях;
- 2) пресечения сопротивления, оказываемого судебному приставу, или нападения на него или на судебного исполнителя в связи с исполнением им своих служебных обязанностей;
- 3) задержания лица, совершающего преступление или правонарушение против жизни, здоровья или собственности;
- 4) доставления в органы внутренних дел задержанных лиц.

Статья 15. Применение огнестрельного оружия

1. Судебный пристав может применять огнестрельное оружие для:

- 1) отражения нападения на судей, присяжных заседателей, участников судебного процесса, а также на граждан, судебных исполнителей и судебных приставов, когда их жизнь и здоровье подвергаются опасности;
- 2) пресечения попытки завладения оружием или специальными средствами;
- 3) отражения группового или вооруженного нападения на суд и судебные помещения, здания и помещения, в которых проводятся выездные судебные заседания, здания и помещения службы судебных приставов;
- 4) пресечения побега из-под стражи, а также пресечения попыток насильственного освобождения лиц, содержащихся под стражей;

2) курал-жаракты же атайын каражаттарды тартып алуу аракетине бөгөт коюу;

3) сотко жана сот жайларына, көчмө сот жыйналыппы өткөрүлүп жаткан имараттарга жана жайларга, сот приставдары кызматынын имараттарына жана жайларына топтук же курал менен кол салууга кайта сокку берүү;

4) камактан качын кетүүгө бөгөт коюу, ошондой эле камакта турган адамдарды зомбулук менен бошотууга аракет кылууларга бөгөт коюу;

5) жаныбарлардын кол салуусунан коргоо;

6) коркунуч белгисин берүү, жардамга чакыруу үчүн.

2. Эгерде сот приставы түзүлгөн кырдаалда куралды колдонуу мүмкүн деп эсептесе, куралын чыгарууга жана аны атууга даярдоого укуктуу.

3. Кармалын жаткан адамдар тарабынан кол салуучу жана башка атайылап күтүүсүз аракеттерди, сот приставына ал айткан аралыктан жакын келүүгө, командасыз кийиминен бир нерселерди алып чыгууга, анын куралына тийүүгө аракеттер жасалганда, ошого тете эле сот приставына зомбулук коркунучу катары түшүнүк бериши мүмкүн болгон башка кооптуу аракеттер жана кыймылдар жасалганда, ага ушул Мыйзамга ылайык ок атуучу куралды колдонууга укук берилет.

4. Курал колдонуунун алдында аны колдонууга ниеттенгендиги жөнүндө эскертүү жасалууга тийиш. Жабырланта атуу үчүн ок атуучу куралды колдонгонго чейин, ал милдеттүү түрдө эскертип атуу үчүн колдонулууга тийиш.

5. Күтүүсүздөн же куралдуу кол салганда, күжүрмөн техниканы, транспорттук каражаттарды, учуучу аппараттарды колдонуу менен кол салганда, барымтадагыларды бошотууда, камактан же кармалган адамдар качканда ок атуучу курал эскертүүсүз колдонулушу мүмкүн.

16-берене. Сот приставынын жоопкерчилиги

1. Сот приставы өзүнүн ыйгарым укуктарынын чегинде чечимдерди өз алдынча кабыл алат жана өзүнүн аракеттери же аракетсиздиги үчүн жоопкерчилик тартат.

2. Сот приставынын чечимдери, аракеттери (аракетсиздиги) сот приставдары кызматынын бөлүмүнүн улук сот приставына же тиешелүү областтын улук сот приставына, Башкы сот приставына же сотко даттанылыппы мүмкүн.

3. Даттануу менен жогору турган кызмат адамына кайрылуу сотко кайрылуу үчүн тоскоолдук болуп саналбайт.

4. Сот приставы укук бузгандыгы үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчилик тартат.

5. Сот приставы тарабынан жарандарга жана уюмдарга келтирилген зыяндын орду Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарында каралган тартипте толтурулууга тийиш.

4 глава. Сот приставын укуктук жана социалдык коргоо кепилдиктери

17-берене. Сот приставына камсыздандыруу кепилдиктери жана зыяндын ордун толтурууга укук

1. Сот приставдарынын өмүрү жана ден соолугу республикалык бюджеттин каражаттарынын эсебинен милдеттүү мамлекеттик камсыздандырылууга тийиш.

5) защиты от нападения животных;

6) для подачи сигнала тревоги, вызова помощи.

2. Судебный пристав имеет право обнажить оружие и привести его в готовность, если считает, что в создавшейся обстановке не исключена возможность его применения.

3. Совершение задерживаемыми лицами посягательственных и других умышленно неожиданных действий, попытки приблизиться к судебному приставу ближе указанного им расстояния, достать что-либо из одежды без команды, прикоснуться к его оружию, а равно иные опасные действия и движения, которые могут быть истолкованы судебным приставом как угроза насилия, предоставляют ему право применить огнестрельное оружие в соответствии с настоящим Законом.

4. Применению оружия должно предшествовать предупреждение о намерении его применения. До применения огнестрельного оружия на поражение оно обязательно должно быть использовано для предупредительного выстрела.

5. Без предупреждения огнестрельное оружие может применяться при внезапном или вооруженном нападении, нападении с использованием боевой техники, транспортных средств, летательных аппаратов, освобождении заложников, побеге из-под стражи или задержанных лиц.

Статья 16. Ответственность судебного пристава

1. Судебный пристав в пределах своих полномочий самостоятельно принимает решения и несет ответственность за свои действия или бездействие.

2. Решения, действия (бездействие) судебного пристава могут быть обжалованы старшему судебному приставу подразделения службы судебных приставов или старшему судебному приставу соответствующей области, Главному судебному приставу или в суд.

3. Обращение с жалобой к вышестоящему должностному лицу не является препятствием для обращения в суд.

4. Судебный пристав несет ответственность за правонарушения в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

5. Ущерб, причиненный судебным приставом гражданам и организациям, подлежит возмещению в порядке, предусмотренном гражданским законодательством Кыргызской Республики.

Глава 4. Гарантии правовой и социальной защиты судебного пристава

Статья 17. Страховые гарантии судебному приставу и право на возмещение ущерба

1. Жизнь и здоровье судебного пристава подлежат обязательному государственному страхованию за счет средств республиканского бюджета.

2. Уполномоченный орган в случаях:

1) гибели (смерти) судебного пристава в период службы в связи с исполнением служебных обязанностей или служебного долга либо его смерти после увольнения, если она наступила вследствие причинения судебному приставу телесных повреждений или иного вреда здоровью в связи с его служебной деятельностью, семье погибшего

2. Ыйгарым укуктуу орган төмөнкү учурларда:

1) сот приставы кызматтык милдеттерин же кызматтык парзын аткарууга байланыштуу кызмат өтөп жаткан мезгилинде курман (каза) болсо же ал жумуштан бошогондон кийин каза болсо, эгерде анын өлүмү сот приставдарынын кызматтык ишине байланыштуу, анын денесине залал келтирилсе же ден соолугуна башка зыян келтирилгендигинен улам болсо, курман (каза) болгондун үй-бүлөсүнө жана анын багуусунда тургандарга мамлекеттик милдеттүү жеке камсыздандыруу каражаттарынан курман (каза) болгондун акыркы ээлеген кызмат орду боюнча, анын жыйырма жылдык эмгек акысы өлчөмүндөгү бир жолу төлөнүүчү жөлөкпул төлөнүп берилет. Курман (каза) болгондун үй-бүлөсүнө Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленген тартипте жана өлчөмдө ар айлык компенсация төлөнөт;

2) сот приставы кызматтык ишин жүргүзүүгө байланыштуу курман (каза) болсо, курман (каза) болгондун үй-бүлөсүнө жана анын багуусунда тургандарга багуучусунан айрылгандыгына байланыштуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык пенсия дайындалат;

3) сот приставына анын кызматтык ишине байланыштуу денесине залал келтирилсе же кесиптик итшин иштөө мүмкүнчүлүгүн андан ары болтурбаган ден соолугуна башка зыян келтирилсе, мамлекеттик милдеттүү жеке камсыздандыруу каражаттарынан он жылдык эмгек акы өлчөмүндө бир жолу берилүүчү жөлөкпул төлөнүп берилет;

4) кызмат өтөө мезгилинде алынган жаракатынан, денесине залал келтирүүдөн, оорусунан улам сот приставы кызмат ордунан төмөндөтүлгөндө, ыйгарым укуктуу органдын каражаттарынын эсебинен ал төмөндөтүүнүн алдындагы акыркы кызмат орду боюнча эмгек акы (компенсация) төлөнөт.

3. Сот приставынын кызматтык милдеттерин аткарууга байланыштуу, ага же анын үй-бүлө мүчөлөрүнө таандык мүлктү жок кылуу же бузуу менен келтирилген зыяндын орду, алынбай калган пайданы кошуп алганда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте ага же анын үй-бүлө мүчөлөрүнө толук көлөмдө толтурулуп берилүүгө тийиш.

4. Сот приставы жана анын үй-бүлө мүчөлөрү мамлекет тарабынан кепилденген пенсия менен камсыздалууга укуктуу.

18-берене. Сот приставын материалдык камсыз кылуу жана социалдык коргоонун башка чаралары

1. Сот приставы кызматтык максатта ыйгарым укуктуу орган аныктаган тартипте тиешелүү транспорттук уюмдардан сот приставдарынын кызматтары тарабынан алынуучу шаардык, шаар айланасындагы жана жергиликтүү каттамдагы коомдук транспорттун бардык түрлөрүнө (буга такси кирбейт) жол кире документтери менен камсыз кылынат.

2. Кызматтык максатта өздүк транспорттун колдонгон сот приставына Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленген өлчөмдө акчалай компенсация төлөнүп берилет.

3. Кызматтык иш сапарга жөнөтүлгөн сот приставы кызматтык иш сапардын ырастамасы боюнча транспорттун бардык түрлөрүнө жол жүрүү документтерин кезексиз алууга жана мейманканага жайгашууга укуктуу.

(умершего) и его иждивенцам выплачивает единовременное пособие в размере двадцатилетней заработной платы погибшего (умершего) по последней занимаемой должности из средств государственного обязательного личного страхования. Семье погибшего (умершего) выплачивается ежемесячная компенсация в порядке и размере, установленных Правительством Кыргызской Республики;

2) гибели (смерти) судебного пристава в связи с осуществлением служебной деятельности семье погибшего (умершего) или его иждивенцам назначает пенсию в связи с потерей кормильца в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

3) причинения судебному приставу в связи с его служебной деятельностью телесных повреждений или иного вреда здоровью, исключающих дальнейшую возможность заниматься профессиональной деятельностью выплачивает единовременное пособие в размере десятилетней заработной платы из средств государственного обязательного личного страхования;

4) понижения судебного пристава в должности вследствие ранения, телесного повреждения, заболевания, полученных в период прохождения службы, производит выплату заработной платы по последней, перед понижением, должности (компенсация) за счет средств уполномоченного органа.

3. Ущерб, причиненный уничтожением или повреждением имущества, принадлежащего судебному приставу или членам его семьи, в связи с его служебной деятельностью, подлежит возмещению ему или членам его семьи в полном объеме, включая упущенную выгоду, в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

4. Судебный пристав и члены его семьи имеют право на гарантированное государством пенсионное обеспечение.

Статья 18. Материальное обеспечение и иные меры социальной защиты судебного пристава

1. Судебный пристав в служебных целях обеспечивается проездными документами на все виды общественного транспорта городского, пригородного и местного сообщения (за исключением такси), приобретаемыми службами судебных приставов у соответствующих транспортных организаций в порядке, определяемом уполномоченным органом.

2. Судебному приставу, использующему личный транспорт в служебных целях, выплачивается денежная компенсация в размере, установленном Правительством Кыргызской Республики.

3. Судебный пристав, направленный в служебную командировку, пользуется правом приобретения вне очереди проездных документов на все виды транспорта и размещения в гостинице по служебному командировочному удостоверению.

Статья 19. Вступление в силу настоящего Закона

Настоящий Закон вступает в силу по истечении одного месяца со дня официального опубликования.

19-берене. Ушул Мыйзамдын күчүнө кириши

Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып бир ай өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Төмөнкүлөр Кыргыз Республикасынын Президентине сунушталсын жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна, ыйгарым укуктуу органга тапшырылсын:

өз ченемдик укуктук актыларын ушул Мыйзамга ылайык келтирүү;

ушул Мыйзамдан келип чыккан чараларды көрүү.

**Кыргыз Республикасынын
Президенти**

Бишкек ш.
2016-жылдын 5-августу
№ 164

А.Ш. Атамбаев

Предложить Президенту Кыргызской Республики и поручить Правительству Кыргызской Республики, Верховному суду Кыргызской Республики, уполномоченному органу:

привести свои нормативные правовые акты в соответствие с настоящим Законом;

принять меры, вытекающие из настоящего Закона.

**Президент
Кыргызской Республики**

г. Бишкек
5 августа 2016 года.
№ 164

А.Ш. Атамбаев